

PASTORALE EENHEID ELIA

Werkgroep 'WeLiG' – Liturgie en gebed

11-12 december 2021
3de zondag van de Advent

Sef. 3,14-18a — "Jubel van vreugde"

Sion, jubel van vreugde, juich, Israël, verheug u en wees blij, Jeruzalem, met heel uw hart! Het vonnis dat op u drukte werd door de Heer vernietigd. Hij heeft u vijand verjaagd. De Heer, de Koning van Israël, blijft bij u: nu hoeft gij geen onheil meer te vrezen! Op die dag zal er tot Jeruzalem gezegd worden: Vreest niet, Sion, en laat uw handen niet verslappen. De Heer, uw God, is bij u als een reddende held. Uitermate verheugt Hij zich om u, door zijn liefde maakt Hij u nieuw; Hij jubelt om u van vreugde.

Lc. 3,10-18 — "...maar er komt iemand..."

In die tijd stelden de mensen Johannes de vraag: "Wat moeten wij doen?" Johannes gaf hun ten antwoord: "Wie dubbele kleding heeft, laat hij delen met wie niets heeft, en wie voedsel heeft, laat hij hetzelfde doen." Er kwamen ook tollenaars om gedoopt te worden en ze vroegen hem: "Meester, wat moeten wij doen?" Hij zei hun: "Niet méér vragen dan voor u is vastgesteld." Ook de soldaten vroegen hem: "En wij, wat moeten wij doen?" Hij antwoordde: "Niemand uitplunderen, niemand iets afpersen, maar tevreden zijn met uw soldij." Omdat het volk vol verwachting was en iedereen zich aangaande Johannes de vraag stelde, of hij niet de Messias zou zijn, gaf Johannes aan allen het antwoord: "Ik doop u met water, maar er komt iemand, die sterker is dan ik; ik ben niet waardig de riem van zijn sandalen los te maken. Hij zal u dopen met de heilige Geest en met vuur. De wan heeft Hij in zijn hand om zijn dorsvloer grondig te zuiveren en zijn tarwe te verzamelen in de schuur, maar het kaf zal Hij verbranden in onblusbaar vuur." Zo en met nog vele andere vermaningen verkondigde Johannes aan het volk de Blijde Boodschap.

'Opkomen voor de ander vanuit onze vreugde'

Zoals vorige zondag gaat het ook vandaag weer over Johannes de Doper. Hij is als het ware de gastpredikant in de advent. We kennen hem als een boetepredikant. Een ruige woestijnrat die leefde van sprinkhanen en wilde honing. Een strenge profeet met een vermanende vinger die je liever uit de weg gaat.

Maar Johannes trok blijkbaar heel veel mensen aan. Ze kwamen allemaal naar hem toe en vroegen: 'Wat moeten we doen?' Niet alleen de gewone joden, maar zelfs tollenaars en Romeinse soldaten! Tollenaars werden gehaat. Ze inden belastingen voor de Romeinse bezetter en waren gekend als afpersers. Romeinse soldaten werden sowieso grondig gehaat en verafschuwd. Je kan ze het best vergelijken met de SS-officieren van tijdens de oorlog. En de tollenaars kan je zien als collaborateurs die zich persoonlijk financieel verrijkten, door het op een akkoordje te gooien met de vijand. Je zou verwachten dat Johannes die mensen eens flink de mantel zou uitgeven. Maar niets daarvan. Hij is verrassend mild voor iedereen. Hij vraagt van niemand uitzonderlijke heldendaden. Hij vraagt geen speciale lange gebeden en dure offers. Hij vraagt niet naar de synagoge te gaan. Hij vraagt wel aan allen te delen met hen die minder hebben. Hij vraagt niet aan de tollenaars hun verfoeide beroep op te geven. Hij vraagt wèl dat ze niets méér zouden vragen dan wat geoorloofd is. Aan de soldaten vraagt hij niet de wapens weg te gooien en te deserteren. Hij vraagt wèl dat ze niet zouden plunderen en tevreden zouden zijn met hun soldij. En zijn belangrijkste boodschap is de verwijzing naar de komende Messias, Jezus, die zal dopen met de heilige Geest en met vuur.

En wij? Wat moeten wij doen? Is de boodschap van dit evangelie te vertalen naar onze concrete levenssituatie? Ja! Wij worden als christenen niet gedwongen ons beroep of ons werk op te geven. We hoeven niet in aparte kledij rond te lopen, zoals de Joden in Antwerpen. Vrouwen moeten niet

gesluierd zijn of in boerka op straat komen. Uiterlijk onderscheiden christenen zich niet van anderen. Het gaat in het christen-zijn om een kwaliteit van het hart, om een innerlijke bezieling, om dat doopsel met de heilige Geest en met vuur. Christenen zouden moeten leven met die vurigheid van de Geest van Christus, met een ontvlambare liefde die anderen aansteekt.

En die liefde zou allereerst naar diegenen moeten gaan, die we 'arm' noemen. Johannes begint zijn boodschap met een oproep daartoe en die geldt voor iedereen. We moeten allereerst delen. Johannes zegt: 'Wie dubbele kleding heeft, moet delen met wie niets heeft. Hetzelfde geldt voor ons voedsel.' De liefdesdienst of de 'diaconie' is wezenlijk voor iedere christelijke gemeenschap. Vandaag moeten we echter vaststellen dat daar waar christenen in een recent verleden nog een grote sociale inzet hadden, deze inzet tegenwoordig voor een groot deel geïnstitutionaliseerd en gepolitiseerd. De arme wordt op deze manier echter gemakkelijk een idee, een methode, een theorie. Het gelaat van de arme zie je niet meer. Het is verstopt achter de netwerken, de projecten, de verenigingen. Die zijn noodzakelijk voor de armoede als probleem. Maar even noodzakelijk is de concrete dagelijkse ontmoeting met de arme mens, de zieke, de alleenstaande bejaarde, de eenzame, vooral in onze steden. De parochiekernen zijn dus geroepen om door 'netwerking' groepen van bijvoorbeeld Samana (ziekenzorg), OKRA (vereniging voor gepensioneerden) en armenzorg levendig houden. Er is zoveel leed en armoede verborgen in anonieme gebouwen en eenzame geïsoleerde appartementen. Groepen van christenen moeten hen opzoeken. Omdat ze erbij horen. Ze zijn onze 'broers en zussen'. Ze zijn geen cliënteel van de kerk!

'Samen tegen armoede' is in Vlaanderen de algemene slogan van 'Welzijnszorg'. Zo'n actie is nodig, want de concrete ontmoeting van mens tot mens blijkt niet genoeg. Er is inderdaad ook het probleem van de armoede. De arme kan niet uit eigen kracht uit de armoede geraken en ook niet door de warme, vriendschappelijke nabijheid van een individuele christen. Juist die liefdevolle nabijheid stimuleert de rechtvaardigheid en wil het onrecht bestrijden. Dit kan alleen samen met gezamenlijke initiatieven en dus in samenwerking met sociale en politieke beleidsmakers. Alleen door sociale en politieke bemoeienissen kan men iets doen voor die medeburgers die met een armoederisico leven. Politici zouden van de armoedebestrijding een topprioriteit moeten maken en duidelijke sporen moeten kiezen, die efficiënt en resultaatgericht zijn. Christelijke gemeenschappen moeten hen daarop wijzen en ondertussen zelf niet stilzitten.

Zo worden we weer met de neus op de harde realiteit van onze wereld geduwd. Christen zijn is altijd heel concreet. Het is niet vrijblijvend. Het evangelie daagt altijd uit, roept op tot bekering van het hart, tot bezieling en toewijding, tot daadwerkelijke inzet om de wereld om ons heen te verbeteren. Als we op onze manier doen wat Jezus gedaan heeft, is dit voor ons het reële, geleefde antwoord op de fundamentele vraag naar wat ons te doen staat in dit leven.